

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/29/2015
Identifikačné číslo spisu: 1608010463
Dátum vydania rozhodnutia: 02.02.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:1608010463.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Pavla Farkaša, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 2. februára 2016, v trestnej veci proti obvinenému P. P., pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. a prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zák., o dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky podanom v prospech obvineného, proti uzneseniu Okresného súdu Malacky z 13. mája 2013, sp. zn. 1 T 259/2008, podľa § 382a Tr. por., § 386 ods. 1 a ods. 2 Tr. por. a § 388 ods. 1 Tr. por. z dôvodu podľa § 371 ods. 2 Tr. por., rozhodol

rozhodol:

Uznesením Okresného súdu Malacky z 13. mája 2013, sp. zn. 1 T 259/2008, a konaním, ktoré mu predchádzalo,

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 50 ods. 4 Tr. zák., § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák., § 92 ods. 5 Tr. zák., § 474 Tr. por. v neprospech obvineného P. P..

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnuté uznesenie okresného súdu sa z r u š u j e.

Z r u š u j e sa aj uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 3. septembra 2013, sp. zn. 3 Tos 96/2013.

Z r u š u j ú sa aj ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce na zrušené rozhodnutia, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu Malacky sa p r i k a z u j e, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Okresný súd Malacky uznesením z 13. mája 2013, sp. zn. 1 T 259/2008, podľa § 50 ods. 4 Tr. zák. vyslovil, že obvinený P. P. sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia podľa trestného rozkazu

Okresného súdu Malacky z 19. decembra 2008, sp. zn. 1 T 259/2008, vydaného pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. a prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. spáchaného na skutkovom základe, ako je uvedený v obžalobe, neosvedčil a uložený trest odňatia slobody vo výmere tridsať mesiacov vykoná.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol obvinený na výkon uloženého trestu zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

Proti uvedenému uzneseniu podal obvinený sťažnosť, ktorá bola uznesením Krajského súdu v Bratislave z 3. septembra 2013, sp. zn. 3 Tos 96/2013, ako oneskorene podaná v zmysle § 193 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zamietnutá.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal minister spravodlivosti Slovenskej republiky v prospech obvineného P. P. dovolanie, ktoré odôvodnil existenciou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 2 Tr. por., spočívajúceho v porušení ustanovení Trestného zákona a Trestného poriadku o výkone trestu, ktorého výkon bol podmiennečne odložený.

V bližšom odôvodnení dovolacieho dôvodu dovolateľ uviedol, že na trest, ktorý bol obvinenému uložený v konaní Okresného súdu Malacky sp. zn. 1 T 259/2008, sa vzťahuje amnestia prezidenta Slovenskej republiky (rozhodnutie prezidenta Slovenskej republiky z 2. januára 2013 o amnestii č. 1/2013 Z. z., ďalej len „rozhodnutie o amnestii“), preto súd rozhodnutie o neosvedčení sa obvineného v skúšobnej dobe a výkone nepodmienečného trestu nemal vydať, ale mal túto skutočnosť zohľadniť. Podľa názoru dovolateľa sa na trest obvineného vzťahuje článok I rozhodnutia o amnestii, podľa ktorého prezident odpúšťa tresty odňatia slobody právoplatne uložené pred dňom tohto rozhodnutia, ktorých výkon je podmiennečne odložený, s účinkom, že sa na páchatel'a hľadí, ako keby nebol odsúdený, pričom tento článok neustanovuje žiadne podmienky týkajúce sa trvania alebo netrvania skúšobnej doby. V čase rozhodovania súdu o premene trestu tento trest preto mal byť amnestovaný a zahľadený v zmysle § 92 ods. 5 Tr. zák. a na obvineného sa malo hľadieť, akoby nebol odsúdený podľa § 93 ods. 1 Tr. zák. Postupom okresného súdu bol podľa dovolateľa porušený zákon v ustanovení § 474 Tr. por., § 92 ods. 5 Tr. zák., § 93 ods. 1 Tr. zák. v neprospech obvineného a bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 2 Tr. por. Vzhľadom na uvedené dovolateľ navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že uznesením okresného súdu bol porušený zákon v uvedených ustanoveniach v neprospech obvineného, aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnuté uznesenie rovnako ako ďalšie rozhodnutia naň obsahovo nadväzujúce zrušil a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal okresnému súdu vec v potrebnom rozsahu znova prerokovať a rozhodnúť.

Rovnopis dovolania ministra spravodlivosti bol v zmysle § 376 Tr. por. doručený na vyjadrenie obvinenému, jeho obhajkyňi a prokuratúre.

K dovolaniu sa písomne vyjadril len okresný prokurátor, ktorý uviedol, že rozhodnutie o amnestii sa na obvineného nevzťahovalo, pretože v čase jeho vydania mu už skúšobná doba uplynula. Rozhodnutie o amnestii sa vzťahovalo len na podmiennečne odložené tresty odňatia slobody, ktorých skúšobná doba v čase rozhodnutia o amnestii aktuálne plynula. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby dovolací súd dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) po preskúmaní veci zistil, že dovolanie proti napadnutému právoplatnému uzneseniu okresného súdu je prípustné (§ 371 ods. 2 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., v dovolacom konaní bola splnená i podmienka podľa § 373 ods. 2 Tr. por., a nie je dôvod na postup podľa § 382 Tr. por. ani § 392 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí vykonanom v zmysle § 382a Tr. por. dospel k záveru, že je dôvod na postup podľa § 386 ods. 1, ods. 2, § 388 ods. 1 Tr. por., a že dovolací dôvod

podľa § 371 ods. 2 Tr. por. tak, ako je obsahovo vymedzený dovolateľom, je naplnený.

Podľa § 371 ods. 2 Tr. por. minister spravodlivosti podá dovolanie okrem dôvodov uvedených v odseku 1 aj vtedy, ak napadnutým rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe, Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmienечnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmienечne odložený, o výkone zvyšku trestu po podmienечnom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste.

Podľa § 50 ods. 4 Tr. zák. ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a riadne vykonal iné uložené sankcie a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak nariadi nepodmienечný trest odňatia slobody, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby. Výnimočne môže súd vzhľadom na okolnosti prípadu ponechať podmienечné odsúdenie v platnosti, hoci odsúdený konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže a) ustanoviť nad odsúdeným probačný dohľad, b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby ustanovenej v odseku 1, alebo c) ustanoviť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo primerané povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a ods. 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život.

Podľa § 52 ods. 1 Tr. zák. ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život, dodržiaval podmienky probačného dohľadu a splnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak nariadi nepodmienечný trest odňatia slobody, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby. Výnimočne môže súd, vzhľadom na okolnosti prípadu, ponechať probačný dohľad v platnosti, hoci odsúdený svojím konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže a) primerane predĺžiť probačný dohľad, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu probačného dohľadu ustanoveného v § 51 ods. 2, alebo b) uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo povinnosti.

Podľa čl. I rozhodnutia prezidenta Slovenskej republiky z 2. januára 2013 o amnestii č. 1/2013 Z. z. boli odpustené tresty odňatia slobody právoplatne uložené pred dňom tohto rozhodnutia, ktorých výkon je podmienечne odložený, s účinkom, že sa na páchatel'a hľadí, ako keby nebol odsúdený.

Podľa čl. V rozhodnutia prezidenta Slovenskej republiky z 2. januára 2013 o amnestii č. 1/2013 Z. z. toto rozhodnutie sa nevzťahuje a) na tresty právoplatne uložené za trestné činy s následkom smrti, ťažkej ujmy na zdraví alebo škody veľkého rozsahu, b) na tresty právoplatne uložené za trestný čin zanedbania povinnej výživy, ohrozovania mravnej výchovy mládeže, šírenia toxikománie, podávania alkoholických nápojov mládeži, c) na tresty právoplatne uložené za trestné činy ohrozenia pod vplyvom návykovej látky a opilstva, d) na tresty právoplatne uložené osobám, ktoré boli v posledných desiatich rokoch pred ich uložením právoplatne odsúdené za úmyselný trestný čin na trest odňatia slobody, výkon ktorého nebol odložený, alebo ktoré boli v posledných desiatich rokoch pred ich uložením prepustené z výkonu trestu odňatia slobody, e) na právoplatne uložené tresty úhrnné a súhrnné, ak jedným z trestných činov, za ktorý bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest, je trestný čin, na ktorý sa amnestia podľa písmen a) až c) nevzťahuje, alebo ak boli uložené osobe, na ktorú sa amnestia podľa písmena d) nevzťahuje.

Preskúmaním obsahu predloženého spisového materiálu najvyšší súd zistil, že trestným rozkazom Okresného súdu Malacky z 19. decembra 2008, sp. zn. 1 T 259/2008, právoplatným dňa 23. januára 2009, bol obvinený P. P. uznaný vinným z prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. a z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. na skutkovom základe, ako je uvedený vo výrokovej časti tohto trestného rozkazu, za čo mu bol podľa § 222 ods. 1, § 41 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h/ a § 38 ods. 4 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere tridsať mesiacov. Zároveň mu bol podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. výkon trestu odňatia slobody podmienечne odložený a bol mu určený probačný dohľad. Skúšobnú dobu obvinenému podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. súd určil v trvaní tri roky a zároveň mu uložil povinnosť uhradiť poškodenému v skúšobnej

dobe spôsobenú škodu podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. a § 287 ods. 1 Tr. por. Následne (v inom konaní) bol obvinený trestným rozkazom Okresného súdu Malacky z 23. júla 2010, sp. zn. 3 T 82/2010, právoplatným dňa 11. októbra 2010, uznaný za vinného z pokračovacieho prečinu krádeže spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., v bode 2/ v jednočinnom súbehu s prečinom porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. a v bode 3/ v jednočinnom súbehu s prečinom neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 2 Tr. zák. a s prečinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zák. Za to bol podľa § 212 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1, § 38 ods. 4, § 36 písm. l/, § 37 písm. h/, písm. m/ Tr. zák. odsúdený k úhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere šesťnásť mesiacov, podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol na výkon trestu zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a podľa § 287 ods. 1 Tr. zák. bol spoločne a nerozdielne zaviazaný na náhradu škody poškodenému.

Na podnet probačného a mediačného úradníka Okresného súdu Malacky z 13. januára 2010, č. 26 Pr 06/09, okresný súd v konaní 1 T 259/2008 nariadil verejné zasadnutie za účelom rozhodnutia o neosvedčení sa z dôvodu, že obvinený sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia dopustil iného trestného činu, za ktorý bol odsúdený v konaní 3 T 82/2010. Verejné zasadnutie sa uskutočnilo až dňa 13. mája 2013, kedy súd vydal dovolaním napadnuté uznesenie.

Dovolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že toto rozhodnutie nie je vecne správne.

Amnestia vyhlásená v roku 2013, ku ktorej došlo na základe rozhodnutia prezidenta Slovenskej republiky z 2. januára 2013 č. 1/2013 Z. z., bola udelená jednak vo vzťahu k určitému okruhu trestov (čl. I, II, III, IV), jednak pre určitý okruh osôb (čl. VI), ktoré boli vymedzené pozitívnym i negatívnym výpočtom. Pozitívny výpočet okruhu trestov, ktoré mali byť amnestované, obsahuje aj článok I, podľa ktorého prezident odpustil „tresty odňatia slobody právoplatne uložené pred dňom tohto rozhodnutia, ktorých výkon je podmienené odložený...“, pričom ďalšie podmienky aplikácie tohto článku (okrem negatívneho vymedzenia v článku V) neboli stanovené.

V prejednávanej veci je zo spisového materiálu zrejmé, že obvinenému trojročná skúšobná doba určená trestným rozkazom Okresného súdu Malacky z 19. decembra 2008, sp. zn. 1 T 259/2008, uplynula dňom 23. januára 2012. O premene trestu z podmieneného na nepodmienený súd rozhodol až 13. mája 2013, pričom amnestia prezidenta bola vyhlásená 2. januára 2013. Je preto potrebné mať za to, že amnestia sa vzťahovala aj na obvineného P. P..

Uplýnutie skúšobnej doby pri podmienenom odklade výkonu trestu odňatia slobody samo o sebe nie je právnou skutočnosťou, ktorá by stav osvedčenia či neosvedčenia sa obvineného priamo spôsobovala. Na to, aby (ne)osvedčenie obvineného malo právne účinky, k tejto právnej skutočnosti musí pristúpiť aj rozhodnutie súdu podľa § 50 ods. 4 alebo § 52 ods. 1 Tr. zák., ktoré je výsledkom zhodnotenia správania obvineného jednak z hľadiska, či viedol riadny život, riadne vykonal uložené sankcie a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, jednak (a to je výsostne na zvážení súdu) z hľadiska existencie či neexistencie výnimočných okolností prípadu, pre ktoré by bolo potrebné nechať podmienené odsúdenie napriek porušeniu povinností v platnosti (§ 50 ods. 4 druhá veta Tr. zák., § 52 ods. 1 druhá veta Tr. zák.). Situácia, kedy rozhodnutie súdu podľa § 50 ods. 4 alebo § 52 ods. 1 Tr. zák. ešte nebolo vydané (s výnimkami podľa § 50 ods. 5 a 6 Tr. zák., resp. § 52 ods. 2 a ods. 3 Tr. zák.), sa z uvedeného dôvodu považuje za prebiehajúci proces osvedčovania obvineného, aj keď splnenie podmienok pre (ne)osvedčenie možno posudzovať len do uplynutia skúšobnej doby. Výkon trestu u obvineného v prejednávanej veci bol preto až do vydania rozhodnutia okresného súdu stále podmienené odložený napriek značnému časovému odstupu od uplynutia skúšobnej doby a okresný súd pri rozhodovaní o tom, či sa obvinený osvedčil alebo neosvedčil, bol povinný zohľadniť skutočnosť, že na uložený trest sa vzťahovala amnestia prezidenta v zmysle článku I, keďže boli splnené podmienky pre jej aplikáciu a žiaden z prípadov negatívneho vymedzenia okruhu osôb a trestov podľa článku V rozhodnutia o amnestii sa na obvineného nevzťahoval.

Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že postup okresného súdu v prejednávanej veci

nebol správny a v súlade so zákonom. Okresný súd porušil zákon v ustanoveniach § 50 ods. 4 Tr. zák., § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák., § 92 Tr. zák., § 474 Tr. por. v neprospech obvineného, preto bolo potrebné jeho rozhodnutie zrušiť a vec mu vrátiť na nové prejednanie.

Z týchto dôvodov najvyšší súd rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Neušla pozornosti dovolacieho súdu ani skutočnosť, že okresný súd pochybil, keď pri rozhodovaní o premene trestu použil nesprávne ustanovenie Trestného zákona: zo zápisnice z verejného zasadnutia z 13. mája 2015, rovnako ako z písomného vyhotovenia napadnutého uznesenia, vyplýva, že súd použil ustanovenie § 50 ods. 4 Tr. zák., pričom mal rozhodovať podľa § 52 ods. 1 Tr. zák., keďže trestným rozkazom Okresného súdu Malacky z 19. decembra 2008, sp. zn. 1 T 259/2008, bol obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložený a určený probačný dohľad podľa § 51 ods. 1 Tr. zák.

Podľa § 391 ods. 1 Tr. por. orgán, ktorému bola vec prikázaná, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci dovolací súd, a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie dovolací súd nariadil.

Podľa § 391 ods. 2 Tr. por. ak bolo napadnuté rozhodnutie zrušené len v dôsledku dovolania podaného v prospech obvineného, nemôže v novom konaní dôjsť ku zmene rozhodnutia v jeho neprospech.

Úlohou okresného súdu bude rozhodnúť v súlade s rozsudkom dovolacieho súdu pri zohľadnení ustálenej judikatúry (R 48/1976 a iné).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.